

Onderwerp Voortgangsrapportage dossier aardbevingen

Steller K. de Vries

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 86 61 Bijlage(n)

Ons kenmerk 4429195

Datum 11 juni 2014 Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

De aardbevingenproblematiek, het in verband daarmee aangepaste winningsplan-NAM 2013 dat nieuwe vragen oproept over de veiligheid van onze regio en alle problematiek die hiermee annex is, waren voor u aanleiding tot het stellen van vragen en het aanvragen van een spoeddebat.

Uit dit debat van 29 januari bleek helder dat er sprake is van een breed en diep gedeelde zorg bij uw Raad over de veiligheid van onze inwoners en over de aardbevingenproblematiek in het algemeen.

In dit debat stelden wij een acht-punten-plan vast, als antwoord op deze problematiek.

U bent met regelmaat, bij brief dan wel in uw vergaderingen, geïnformeerd over de voortgang van onderdelen van dit plan, vooral over onze zienswijze op het aangepaste winningsplan-NAM 2013.

Met deze brief informeren wij u over de stand van zaken per punt.

Deze tussenstand is goeddeels tot stand gekomen in overleg met de regio, vanwege het belang van een eensgezind regionaal standpunt en optreden. Ook voor de verdere uitwerking van het acht-punten-plan geldt dat regionale agendering, regionaal draagvlak, regionale verbindingen en snelheid gecombineerd met het bieden van gelegenheid tot (wederzijdse) aansluiting bij initiatieven, voor ons richtinggevend zullen zijn.

1. Zienswijze op winningsbesluit en de inschatting van de effecten (samen met regio)

Op 17 januari jl. presenteerde het Kabinet haar winningsplan NAM 2013. Op dit plan konden zienswijzen worden ingediend tot en met 24 april jl.

Dit plan leidde bij u en ons tot zorg over de toekomstige veiligheid van de regio. De totale productie van het Groningenveld voor de komende drie jaren blijft namelijk op het niveau van al gerealiseerde jaargemiddelden die samenvallen met de toename van het aantal aardbevingen. Daarbij zullen de risico's voor onze gemeente groter worden omdat het kabinet voorstelt de afname van de productie in de kern van het Groningenveld te compenseren met extra productie meer nabij de gemeente Groningen. Het Staatstoezicht op de Mijnen bevestigde dat de risico's van de verschuiving van de gaswinning onvoldoende in kaart zijn gebracht.

De gezamenlijke Groninger gemeenten hebben via de Veiligheidsregio Groningen (VG) een zienswijze op het Kabinetsvoorstel uitgewerkt en ingediend, waarin onze zorg helder tot uitdrukking komt.

Wij verwijzen korthedshalve naar onze raadsbrief (4329336), waarin u bent geïnformeerd over deze gezamenlijk gedeelde zienswijze.

Medio augustus zal de minister van Economische Zaken (EZ) een definitief besluit nemen over de gaswinning. Afhankelijk van dit besluit en de continue stroom van aanvullende onderzoeken, zullen we ons met de regio beraden over vervolgstappen. Vooralsnog meldt de NAM dat voor de komende drie jaren het risico op bevingen nabij Loppersum vermindert en een fractie toeneemt in het zuidwestelijk deel van het Groningenveld.

2. Voorlichting: onze kennis versterken en eerlijke en open informatie naar onze inwoners

Voorlichting.

Het informeren van onze inwoners betreft voorlichting over vooral de bevingrisico's, de handelwijze ingeval een beving zich voordoet en de gevolgen voor de regelgeving.

Het is belangrijk dat onze - en regionale inwoners deze informatie eenduidig, tijdig en volledig ontvangen. Daartoe wordt informatie afgestemd op informatieverstrekking van andere organisaties (gemeenten, VG, GGD/GHOR, Politie, directie Publieke gezondheid, de Driehoek, de NAM, het ministerie van EZ en woningbouwcorporaties).

Voor die afstemming is een communicatieplan ontwikkeld waarin alle onderdelen samenkomen. Onderdelen daarvan zijn: een communicatiestrategie richting het ministerie van EZ, de NAM en andere landelijk betrokken partijen, de opstelling van een lijst met veelvoorkomende vragen (en antwoorden daarop) voor het Klant Contact Centrum met daarbij namen en telefoonnummers van ambtelijke deskundigen, synchronisatie van informatieverstrekking door de diverse gemeentelijke back-offices, en de ontwikkeling van de website gemeente.groningen.nl/energie/aardbeving.

Kennis / Vervolgonderzoek.

Het aangepaste winningsplan en de onderliggende onderzoeken roepen bij deskundigen nog steeds veel vragen op.

Deze vragen worden voortdurend geïnventariseerd en er wordt aanvullende kennis gegenereerd voor een regionale en/of gemeentelijke aanpak van de problematiek. Daarnaast is het kennisnetwerk uitgebreid (met b.v. NAM, SodM en het ministerie van EZ) voor inbreng in de onderzoeken en de besluitvorming daarover.

Vanwege het veelomvattende karakter van de problematiek is een breed samengestelde projectgroep actief voor de coördinatie van kennisvergaring, onderzoeksopdrachten en opleidingsprogramma's voor gemeentelijke medewerkers. De projectgroep overlegt wekelijks met een stuurgroep waarin ons college participeert.

3. Preparatie: scenario's veiligheidsregio

De VG is verantwoordelijk voor de voorbereiding van de taken die volgen op een aardbeving.

Op 21 februari jl. is het Incidenten Bestrijdingsplan Aardbevingen door het bestuur van de VG vastgesteld. In dit plan zijn kwetsbare groepen en objecten geïnventariseerd, mogelijke scenario's in kaart gebracht (schadeprofielen) en is het noodzakelijke optreden van hulpverleningsdiensten voorbereid.

Mocht de vervolgdiscussie over het gaswinningsplan daartoe aanleiding geven dan zal het Incidenten Bestrijdingsplan daaraan worden aangepast.

4. Alle schade wordt vergoed: incl versterking woningen en dijken

Het Rijk heeft voor schadeherstel, compensatie en aardbevingsbestendiger bouwen een bedrag gereserveerd voor 5 jaren van 1,2 miljard euro, voor het hele gebied dat door aardbevingen kan worden getroffen. Daarvan is 830 miljoen euro bestemd voor schadeherstel en preventie.

De bedragen betreffen ramingen. De werkelijke kosten kunnen dus hoger uitvallen en zullen, zo is door de minister (bij brief van de commissaris van de Koningin van de provincie Groningen op 29 januari) toegezegd, worden vergoed door de Maatschap Groningen (NAM/Rijk).

Voor wat betreft het herstel van schades aan de bestaande bouw is die verplichte vergoeding van de werkelijke kosten bij wet geregeld.

Over vergoedingen voor aardbevingsbestendige nieuwbouw, versterking van de bestaande bouw en waardedaling van woningen, bestaat vooralsnog onduidelijkheid.

5. Aardbevingsbestendiger bouwen

6. Versnellen van de invoering van Eurocode 8 (norm voor het aardbevingsbestendig bouwen van woningen maar ook van dijken).

Met de raad zijn wij van mening dat de nieuwbouw en de bestaande bouw zo veel als mogelijk aardbevingsbestendig moeten zijn. Voor aardbevingsbestendige bouw geldt een internationale richtlijn (Eurocode 8 / regulering via het Bouwbesluit).

Wij zegden de raad toe te zullen bevorderen dat deze norm van toepassing wordt verklaard in het risicogebied.

Voor de vertaling van deze Europese norm naar de Groningse situatie werkt de minister nu aan een Nederlandse Praktijk Richtlijn (NPR). Vooruitlopend op die NPR verscheen in mei 2014 het "Interim Advies NEN Aardbevingsbestendig Bouwen".

De NEN adviseert met klem haar interim advies – met voorlopige uitgangspunten voor aardbevingsbestendige nieuwbouw – op te volgen. Bij haar advies betreft de NEN piekgrondversnellingen die van toepassing zijn op de gemeente Groningen. Wij nemen de aanbevelingen van de NEN derhalve over, onder meer door het verstrekken van folders (bij bijvoorbeeld bouwaanvragen) met informatie over het NEN-advies.

Contrair met het advies van de NEN is de beoogde financiering door de minister van het versterkingsprogramma. De minister vergoedt enkel versterkingen voor het gebied met het (tot dusverre!) hoogste seismische risico: Loppersum en omgeving. Daarvoor is 10 miljoen Euro beschikbaar. Samengevat wordt aanbevolen het interim-advies van de NEN op te volgen zonder dat daar vergoedingen tegenoverstaan.

Deze voorstellen kunnen tot verstrekkende gevolgen leiden en zijn moreel en mogelijk ook juridisch aanvechtbaar. Wij zijn daarom samen met de provincie Groningen en andere betrokkenen in intensief overleg met het ministerie van EZ over deze ontwikkelingen.

In een gesprek met een vertegenwoordiging van ons college met het ministerie van EZ heeft de minister de toezegging gedaan de omvang van de problematiek voor de gemeente Groningen te zullen onderzoeken door een studie naar de gevolgen van de toepassing van de Eurocode 8 norm in de gemeente Groningen. Als eerste fase wordt een bodemkaart opgesteld die in relatie tot bodemversnellingen van belang is voor een oordeel over de noodzaak van bouwkundig versterken.

Afhankelijk van het vervolgonderzoek en de uitkomsten van overleg daarover met het ministerie van EZ, zullen we in overleg met betrokken regionale partijen overgaan tot vervolgacties.

7. In gesprek met andere gemeenten

De VG vormt het regionale overlegplatform voor alle betrokken gemeenten. Via de VG wordt met de regiogemeenten gecommuniceerd, een gezamenlijke zienswijze opgesteld en worden volgacties in regionaal verband op elkaar afgestemd.

Als college vinden wij continuering van deze regionale samenwerking van het grootste belang met het oog op het veiligheidsvraagstuk dat volgt uit de gaswinning. De gezamenlijke regionale zienswijze is daarvan een voorbeeld. Voor verder collectief optreden hebben wij de regio voorgesteld geen aanspraak te zullen maken op de 130 mln. voor versterking van het economisch perspectief van de regio, dat door de minister beschikbaar is gesteld via "het Bestuursakkoord". Uit vervolgoverleg met de provincie, het ministerie van EZ en de burgemeesters uit de regio, is inmiddels duidelijk

geworden dat de provincie en het Rijk de gelden voor economisch perspectief ook voor de gemeente Groningen willen bestemmen. Ook de regiogemeenten erkennen de positie van de stad in deze.

Daarnaast hebben we de regio ambtelijke ondersteuning toegezegd zonder daarvoor kosten in rekening te brengen.

8. Alternatief voor energie versnellen in de regio

Het kabinet heeft ter compensatie van de schade als gevolg van aardbevingen een maatregelenpakket voorgesteld voor het betrokken risicogebied. Deze maatregelen richten zich onder andere op de versterking van de leefbaarheid en het economische perspectief van de regio. Voor het totale pakket is een bedrag beschikbaar gesteld van 130 miljoen Euro voor de komende tien jaren. De nadere invulling, de uitwerking en de uitvoering van de maatregelen zullen in dialoog tot stand komen.

Het kabinet motiveert haar pakket met verwijzing naar lokale economische belangen.

Zoals eerder verwoord in onze brieven aan uw raad, hechten wij sterk aan de ontwikkeling van een duurzaam economisch perspectief.

Naast regionaal-economische belangen, kan ook worden gewezen op nationale- (eindigheid gasvoorraad), veiligheids- (minder aardbevingen) en milieubelangen, die de urgentie van deze transitie onderstrepen.

Samen met de regiogemeenten, de provincie, ondernemers en kennisinstellingen, willen wij vorm geven aan een innovatieve en vooruitstrevende invulling van deze opgave.

Daarom stellen wij voor een regionaal-experimenteergebied te ontwikkelen voor duurzame energietransitie. Hierover voeren wij overleg met de regio, de provincie en het Rijk. Agendapunten hierbij: gebiedsdefinitie, bestuurlijke vormgeving en afgestemde regelgeving. Het ministerie heeft inmiddels toegezegd een second opinion-onderzoek uit te gaan voeren op het geologisch onderzoek naar geothermie, vanwege de verminderde druk in de ondergrond door de gaswinning. Ons standpunt over energietransitie krijgt verder vorm via het Economic Board (gelieerd aan de Dialogtafel).

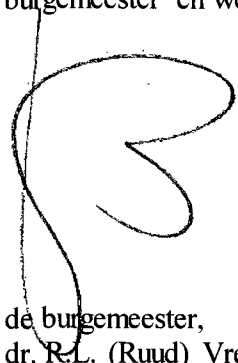
Tenslotte.

Bij u en bij ons staat de veiligheid van onze inwoners voorop bij het beoordelen van alle voorstellen die het kabinet doet voor de vermindering van de risico's op een aardbeving.

Die voorstellen, in combinatie met de daaraan verbonden maatregelen voor leefbaarheid, economische ontwikkeling, schadeherstel en -preventie, bepalen in belangrijke mate het welzijn van onze inwoners en de ontwikkeling van onze stad en regio. Dit belang eist een proactieve en regionale inzet zoals beoogd met onze initiatieven.

Over de voortgang van het dossier aardbevingen, de resultaten van onze gesprekken met de betrokken partijen, waaronder de minister van EZ, zullen wij u dan ook met regelmaat blijven informeren.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

A large, stylized handwritten signature in black ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke.

de burgemeester,
dr. R.L. (Ruud) Vreeman

A smaller, more compact handwritten signature in black ink, featuring a circular initial and a few horizontal strokes.

de secretaris,
drs. P.J.L.M. (Peter) Teesink